

ວິທີການສົ່ງເສີມຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ ບົນພື້ນຖານຄວາມຈຳເປັນໃນການຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຊີວິດ

ໂດຍ: ທ່ານ ອໍາພອນ ສຸວັນນະວົງສ໌

I. ພາກສະເໜີ

ກຸນແຈສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງມີອົງປະກອບ
ໃນການພັດທະນາຫຼາຍຢ່າງ ໂດຍສະເພາະວິທີການສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວບ້ານໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະບວນ
ການຕ່າງໆທຸກຂັ້ນຕອນ, ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກມີຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງກິດຈະກຳ ແລະສາມາດເພິ່ງພາຕົນເອງ
ໄດ້ໃນຕໍ່ໜ້າ. ຈາກປະສົບການໃນການພັດທະນາຂອງຫຼາຍໆໂຄງການຜ່ານມາ ມັກຈະມີໃຫ້ເຫັນຢູ່ເປັນ
ປະຈຳຄື ກິດຈະກຳຕ່າງໆຈະດຳເນີນໄປໄດ້ດີສະເພາະແຕ່ໃນໄລຍະທີ່ມີໂຄງການສະໜັບສະໜູນຢູ່ເທົ່າ
ນັ້ນ, ພາຍຫຼັງທີ່ໂຄງການສິ້ນສຸດລົງກິດຈະກຳທັງໝົດກໍຢຸດສະຫຼັກ ບໍ່ສາມາດດຳເນີນຕໍ່ໄປໄດ້ ສາເຫດໜຶ່ງ
ກໍແມ່ຍ້ອນມາຈາກການວາງແນວທາງໃນການສົ່ງເສີມຍັງບໍ່ຖືກກັບເປົ້າໝາຍ, ມີຂໍ້ມູນແບບລວມໆ
ແລະຂາດການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບມີສ່ວນຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ, ກິດຈະກຳທີ່ກຳໜົດໃນແຜນບໍ່ແມ່ນຄວາມ
ຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານທີ່ແທ້ຈິງ ແລະຊາວບ້ານກໍຄິດວ່າກິດຈະກຳທັງໝົດແມ່ນຂອງໂຄງການ.

ເພາະສະນັ້ນ, ວິທີການສົ່ງເສີມໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ
ສໍາລັບຊາວບ້ານ ກໍເປັນວິທີໜຶ່ງ ທີ່ທາງທີມງານໄດ້ນຳມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ ຢູ່ໃນ 5
ບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ຢູ່ໃນເມືອງຫົງສາຄື: ບ້ານໄໝ່, ບ້ານຈຳປາ, ບ້ານນາຊາຍຄຳ, ບ້ານນາ
ໜອງຄຳ ແລະ ບ້ານນາໄມ້ຍົມ ເຊິ່ງແມ່ນກຸ່ມຊາວ ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການພັດທະ
ນາໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນ ຂອງບໍລິສັດໄຟຟ້າຫົງສາ ສະນັ້ນທາງລັດຖະບານ ແລະ
ໂຄງການຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ໃນການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະພັດທະນາອາຊີບໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ໂດຍແນໃສ່
ຄວາມຍືນຍົງໃນອານາຄົດ.

1.1. ເປົ້າໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ❖ ເປົ້າໝາຍລວມ: ແມ່ນແນໃສ່ເພື່ອຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ - ປັບປຸງ ແລະພັດທະນາອາຊີບ
ທີ່ມີຄວາມ ເໝາະສົມ ແລະມີຄວາມຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

❖ **ເປົ້າໝາຍສະເພາະ:**

- ການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳຕ່າງໆແມ່ນແນໃສ່ຄວາມຕ້ອງການທີ່ແທ້ຈິງ ຂອງຊາວບ້ານ ໂດຍອີງໃສ່ທ່າແຮງຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ຂອງຊາວບ້ານ ແລະທ່າແຮງຈາກພາຍນອກ.
- ໃຫ້ຊາວບ້ານໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະບວນການທຸກຂັ້ນຕອນ ເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມຍືນຍົງ

1.2. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ສາມາດປະສົບຜົນສຳເລັດຄື:

- ຊາວບ້ານທຸກຄອບຄົວມີສ່ວນຮ່ວມໃນການວາງແຜນພັດທະນາຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຮ່ວມໃຫ້ຂໍ້ມູນ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ວາງແຜນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະຕິດຕາມປະເມີນຜົນ.
- ກິດຈະກຳທັງໝົດແມ່ນຖືກກຳນົດໂດຍຊາວບ້ານ ອີງຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມຕ້ອງການ ແລະຄວາມຈຳເປັນຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກການມີກຸ່ມຜະລິດຕ່າງໆ ຢູ່ໃນບ້ານ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມປູກຢາງພາຣາປະສົມປະສານ ກັບການປູກພືດລົ້ມລູກ, ກຸ່ມປູກໄມ້ກິນໝາກສະຫຼັບ ກັບການປູກພືດລົ້ມລູກ, ກຸ່ມລ້ຽງໝູ, ກຸ່ມລ້ຽງໄກ່, ກຸ່ມປູກເຫັດ, ກຸ່ມປູກພືດຜັກປອດສານເຄມີ, ກຸ່ມລ້ຽງງົວ, ກຸ່ມຜະລິດດິນບລັອກ, ກຸ່ມຫັດຖະກຳຕ່າງໆ, ກຸ່ມບໍລິການເຊັ່ນ: ຮ້ານຂາຍອາຫານ, ຮ້ານເສີມຄວາມງາມ ແລະລວມທັງກຸ່ມພັດທະນາສີມືແຮງງານເຊັ່ນ: ຂັບລົດ, ຊ່າງໄມ້, ຊ່າງປູນ, ຊ່າງສ້ອມແປງ...
- ຊາວບ້ານເປັນຜູ້ດຳເນີນກິດຈະກຳດ້ວຍຕົວເຂົາເຈົ້າເອງ ໂດຍມີໂຄງການ ແລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກເມືອງ ຄອຍເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນຢູ່ເບື້ອງຫຼັງ.
- ວິທີການຄັດເລືອກກິດຈະກຳທັງໝົດ ຂອງຊາວບ້ານແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ທ່າແຮງທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຜົນພອຍໄດ້ຈາກການພັດທະນາໂຄງການໄຟຟ້າທົ່ງສາ ເຊິ່ງໄດ້ນຳເຂົ້າແຮງງານຈາກພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ.

ການລ້ຽງກົບໃນກະຊ້າງ

ການລ້ຽງໄກ່ພັນເນື້ອ 3 ສາຍເລືອດ

II. ວິທີການທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

2.1. ເຄື່ອງມືທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຮັດວຽກພາກສະໜາມ.

- ການທົບທວນຂໍ້ມູນມີສອງ.
- ການປະເມີນສະຖານະພາບຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ PRA
- ກວດສອບຂໍ້ມູນຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ ດ້ວຍວິທີການເຂົ້າເຖິງຊຸມຊົນ ແບບເຄາະປະຕູບ້ານ.
- ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບມີສ່ວນຮ່ວມກັບແຕ່ລະຄອບຄົວ ດ້ວຍຮູບແບບ SWOT
- ການຈັດລຽງບູລິມະສິດຄວາມສໍາຄັນຂອງກິດຈະກຳແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ກັບແຕ່ລະຄອບຄົວ
- ການກຳນົດແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມກັບແຕ່ລະຄອບຄົວ

2.2. ພາລະບົດບາດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆ

ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ສໍາຄັນ ໃນການສົ່ງເສີມປະກອບມີ.

- ຫ້ອງວ່າການປົກຄອງເມືອງທົ່ງສາ ເປັນໃຈກາງໃນການປະສານກັບແຕ່ລະພາກສ່ວນ
- ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງທົ່ງສາ ມີບົດບາດໃນການ ສະໜັບສະໜູນທາງ ດ້ານວິຊາການກະສິກໍາ (ປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ການປ່າໄມ້)
- ຫ້ອງການທີ່ດິນເມືອງມີບົດບາດໃນການຈັດຫາທີ່ດິນທຳການຜະລິດ ແລະຕິດຕາມການຄຸ້ມຄອງ ນໍ້າໃຊ້ດິນ ແລະອອກໃບຕາດິນ.
- ຫ້ອງການ ການຄ້າເມືອງ ມີບົດບາດໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍຜູ້ຄ້າຕ່າງໆ.
- ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ: ຫ້ອງການແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ, ກໍາມະບານ ແລະແນວໂຮມ ມີບົດບາດ ເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມພັດທະນາອາຊີບ, ການເສີມສ້າງ ທາງດ້ານ ຄວາມອາດສາມາດຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.
- ໜ່ວຍງານພັດທະນາຊຸມຊົນຂອງບໍລິສັດໄຟຟ້າທົ່ງສາ ມີບົດບາດເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ທາງດ້ານງົບປະມານ, ການຊອກຫາແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຄວາມຮູ້ເທັກນິກອັນໃໝ່ ແລະສະໜອງວິຊາການ ພັດທະນາຊຸມຊົນພາກສະໜາມ.

2.3. ຂັ້ນຕອນໃນການດໍາເນີນງານຕົວຈິງ.

- ສົມທົບກັບຫ້ອງການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງ ເພື່ອທົບທວນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ- ສັງຄົມຂອງເມືອງ, ສັນຍາສໍາປະທານຂອງໂຄງການໄຟຟ້າທົ່ງສາ, ນະໂຍບາຍທາງດ້ານງົບປະ ມານ ຂອງໂຄງການ ໂດຍການຈັດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັນລະຫວ່າງ ຕົວແທນຂອງຊຸມຊົນ, ໂຄງການ ແລະທາງເມືອງ.
- ປະກອບທຶມງານເຮັດວຽກພາກສະໜາມ ເຊິ່ງຕ້ອງເຮັດວຽກປະຈຳຢູ່ກັບຊາວ ບ້ານໃນແຕ່ລະວັນ (ພະນັກງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະພະນັກງານ ກະສິກໍາປະຈຳບ້ານ ເຊິ່ງລວມມີພະນັກງານ ຈາກພາກລັດ, ໂຄງການ ແລະອາສາສະໝັກຈາກບ້ານ)

- ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ທີມງານດັ່ງກ່າວໄດ້ແກ່: ວິທີການປະເມີນສະຖານະພາບ ຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ PRA, ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບ SWOT, ວິທີການເຂົ້າຫາຊຸມຊົນ ແລະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຊາວບ້ານແບບເຄາະປະຕູບ້ານ, ວິທີການວາງແຜນ ແລະອື່ນໆ
- ລົງປະເມີນສະຖານະພາບຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ PRA
- ສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກຂໍ້ມູນມີສອງ ແລະ PRA.
- ນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກ PRA ແລະຂໍ້ມູນມີສອງ ໃຫ້ທີມງານພາກສະໜາມລົງໄປຫາຊາວບ້ານ ໃນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນໄດ້ນຳສະເໜີຂໍ້ມູນຜ່ານກອງປະຊຸມຂອງບ້ານໂດຍລວມ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍໄດ້ທຳການແບ່ງກຸ່ມຍິງ-ຊາຍເພື່ອສຳພາດຄື: ກຸ່ມຜູ້ນຳຊຸມຊົນ, ກຸ່ມທີ່ມີຖານະຮັ່ງມີ, ກຸ່ມທີ່ມີຖານະປານກາງ, ກຸ່ມຜູ້ທີ່ທຸກຍາກ ແລະກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ເຊັ່ນ: ແມ່ຮ້າງນາງໝ້າຍ, ຄົນສະລາ, ຄົນເສຍ ອົງຄະ.
- ຈັດລຽງບູລິມະສິດຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະວິເຄາະຂໍ້ມູນຮ່ວມກັບກຸ່ມແບບ SWOT
- ກຳໜົດແຜນຄວາມຕ້ອງການຂອງແຕ່ລະກຸ່ມໂດຍລວມ
- ນຳເອົາແຜນຂອງກຸ່ມມອບໃຫ້ພະນັກງານປະຈຳພາກສະໜາມ ເຂົ້າໄປປຶກສາຫາລືກັບຊາວບ້ານ ໃນຮູບແບບເຄາະປະຕູບ້ານ, ໃນຂັ້ນຕອນນີ້ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາພິສິດຄວນ ພະນັກງານພາກສະໜາມຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໄປຝັງຕົວຢູ່ກັບຊຸມຊົນ, ການວາງຕົວຕ້ອງໃຫ້ແບບເປັນກັນເອງສຸພາບຮຽບຮ້ອຍ, ການໃຊ້ພາສາຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ພາສາທ້ອງຖິ່ນ, ແຕ່ລະວັນຕ້ອງໄດ້ໄປພົບປະກັບຊາວບ້ານ ດ້ວຍຮູບການໄປທັກທາຍສະບາຍດີ ນັ່ງໂອ້ລົມຖາມທຸກສຸກ ໂດຍພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າຄືເປັນຄົນພາຍໃນຄອບຄົວດຽວກັນກັບເຂົາເຈົ້າ.
- ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍຄ່ອຍຊັກຖາມເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບແຜນທີ່ກຸ່ມຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ນຳສະເໜີໄປກ່ອນໜ້ານີ້ ວ່າມັນເປັນຄວາມຕ້ອງການຂອງຄອບຄົວເຂົາເຈົ້າແທ້ບໍ່ ແລະຫຼັງຈາກນັ້ນກໍຄ່ອຍນຳພາເຂົາເຈົ້າວິເຄາະແຜນຄວາມຕ້ອງການ ໂດຍເນັ້ນໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າເຮັດກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນດີແນວໃດຕໍ່ຄອບຄົວ? ມັນມີຂໍ້ຈຳກັດແນວໃດ? ໂອກາດທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ຄືແນວໃດ? ແລະຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆມີຄືແນວໃດ? ທີມງານຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈງ່າຍໆຄືມີການຍົກຕົວຢ່າງສົມທຽບຫຼາຍໆ, ໃຊ້ຮູບພາບປະກອບຖ້າເຫັນວ່າຈຳເປັນ.
- ເກັບກຳຂໍ້ມູນແວດລ້ອມຄົວເຮືອນດັ່ງກ່າວ (ຊັກຖາມເພື່ອນບ້ານ, ອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານ ແລະອື່ນໆ) ເພື່ອເປັນການຢັ້ງຢືນວ່າ ຄອບຄົວດັ່ງກ່າວມີຄວາມຈິງໃຈທີ່ຈະດຳເນີນກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ວິທີການເກັບຂໍ້ມູນແມ່ນພະຍາຍາມບໍ່ເຮັດໃຫ້ເປັນທາງການ ພຽງແຕ່ເປັນການເປີດປະເດັນໃນເລື່ອງກິດຈະກຳ ແລະພະຍາຍາມກ່າວເຖິງຄອບຄົວທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຫຼາຍໆ.
- ກັບເອົາຂໍ້ມູນຄວາມຕ້ອງການລົງໄປສົມທົບກັບຄອບຄົວດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເປັນການຢືນຢັນຄວາມພ້ອມຂອງຄອບຄົວ ແລະຮ່ວມກັນວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ຕິດຕາມ ແລະໃຫ້ຄຳແນະນຳ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ວິທີການອົບຮົມກັບທີ່

ພະນັກງານທ້ອງຖານທີ່ດິນລົງສຳຫຼວດດິນ
ຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ

ພະນັກງານຈາກເມືອງ ແລະ ໂຄງການລົງຝຶກອົບຮົມ
ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຊາວບ້ານ

III. ບົດຮຽນ

3.1. ສິ່ງທີ່ເປັນຈຸດຕິຂອງວິທີການທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້.

- ຊາວບ້ານມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸກຂັ້ນຕອນ
- ໄດ້ຂໍ້ມູນຄອບຄົວທີ່ຂ້ອນຂ້າງ ສົມບູນ ແລະ ການວາງແຜນດຳເນີນກິດຈະກຳຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ
- ຊາວບ້ານເປັນເຈົ້າຂອງກິດຈະກຳ ຮູ້ວາງແຜນ, ຮູ້ວິທີເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ (ລະບົບສິນເຊື່ອ ຫຼື ກອງທຶນພັດທະນາຕ່າງໆ), ກິດຈະກຳການສ້າງລາຍຮັບທັງໝົດທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ.
- ຊາວບ້ານສືບຕໍ່ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ວຍຕົວເຂົາເຈົ້າເອງ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງລໍຖ້າ ພະນັກງານຈາກໂຄງການ ແລະ ຈາກເມືອງ.

3.2. ຂໍ້ຈຳກັດຂອງວິທີການທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້.

- ໃຊ້ເວລາຫຼາຍ ຕ້ອງໄດ້ລົງໄປເຮັດວຽກກັບຊາວບ້ານຫຼາຍຫຼືບຫຼາຍຕ່າວ.
- ຂໍ້ມູນຄວາມຕ້ອງການບາງຢ່າງອາດບໍ່ກົງກັບ ແຜນແມ່ບົດຂອງໂຄງການ ຫຼື ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມໄດ້ກຳໜົດໄວ້.
- ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ງົບປະມານຫຼາຍຂຶ້ນໃນການຝຶກຝົນທາງດ້ານທັກສະ ກ່ຽວກັບວິທີການ ເຮັດວຽກກັບຊຸມຊົນ ແລະ ວິທີການເຂົ້າຫາ ຊາວບ້ານໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ.
- ການກຳໜົດແຜນອາດມີຄວາມຫຼ້າຊ້າ ເພາະຕ້ອງເບິ່ງຄວາມພ້ອມຂອງຄອບຄົວໄປນຳ
- ວິທີການນີ້ອາດບໍ່ເໝາະສົມທີ່ຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວາງແຜນກິດຈະກຳໃຫຍ່ໆເຊັ່ນວຽກງານໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຊັ່ນ: ໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ, ນ້ຳລົນ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ອື່ນໆ

3.3. ປັດໃຈທີ່ສໍາຄັນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ວິທີການດັ່ງກ່າວໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

- ຕ້ອງມີຍຸດທະສາດໃນການພັດທະນາທີ່ຊັດເຈນເຊັ່ນ: ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງເມືອງ, ຂອງແຂວງ ແລະລວມທັງນະໂຍບາຍ ຫຼືຍຸດທະສາດໃນການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ ເຊັ່ນ: ກອງທຶນໝູນວຽນຂອງບ້ານ, ທະນາຄານສິນເຊື້ອຕ່າງໆ.
- ມີພະນັກງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ປະຈໍາຢູ່ພາກສະໜາມຢ່າງໜ້ອຍບ້ານລະ 2 ຄົນ.
- ເນັ້ນໃສ່ການສ້າງອາສາສະໝັກ ຫຼືວິຊາການຢູ່ພາຍໃນບ້ານ.
- ພະນັກງານພາກສະໜາມ ຕ້ອງມີປະສິບການໃນການເຮັດວຽກກັບຊຸມຊົນຫຼາຍພໍສົມຄວນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ:
  - ທັກສະໃນການເກັບຂໍ້ມູນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ PRA, ການວິເຄາະຂໍ້ມູນໃນຮູບແບບຕ່າງໆ.
  - ການມີມະນຸດສໍາພັນທີ່ດີ.
  - ການປະຊາສໍາພັນ ແລະການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ.
  - ກໍາໄດ້ແນວທາງນະໂຍບາຍ (ຂອງເມືອງ, ແຂວງ, ໂຄງການ...)
  - ການເປັນຜູ້ຮັບຟັງຫຼາຍກວ່າການເປັນຜູ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ.
  - ເປັນຄົນທີ່ມີພິກໄຫວດີ ມີເຫດມີຜົນ ບົນຫຼັກການຂອງການພັດທະນາ.
  - ຕ້ອງເປັນຄົນທີ່ມັກຮຽນຮູ້ຈາກປະສົບການຂອງຊາວບ້ານ ແລະຍອມຮັບພູມປັນຍາຂອງຊາວບ້ານ ບໍ່ແມ່ນຈະໄປສອນຊາວບ້ານ.
  - ດີທີ່ສຸດຖ້າເປັນຄົນທີ່ສາມາດເວົ້າພາສາຂອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ ຫຼືເປັນຄົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ຍິ່ງຈະເປັນການດີ.

ອີກດ້ານໜຶ່ງຜົນສໍາເລັດໃນການລົງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງຢູ່ໃນພາກສະໜາມຂອງທີມງານ ແມ່ນເນື່ອງມາຈາກມີ:

- 1) ແນວທາງນະໂຍບາຍໃນການພັດທະນາ ຂອງເມືອງ ແລະ ແຂວງ ລວມທັງ ຮ່າງນະໂຍບາຍທີ່ຢູ່ໃນສັນຍາສໍາປະທານ ຂອງໂຄງການໄຟຟ້າທົ່ວສາ.
- 2) ການເປັນເຈົ້າການຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທຸກຂັ້ນຄື: ອໍານາດການປົກຄອງໃນ 5 ບ້ານ, ພະນັກງານຈາກທ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງທົ່ວສາ ແລະແຂວງໄຊຍະບູລີ ລວມທັງພະນັກງານຂອງໂຄງການໄຟຟ້າທົ່ວສາ ແລະພາກສ່ວນເອກະຊົນອື່ນໆ.
- 3) ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊາວບ້ານທັງ 5 ບ້ານ.
- 4) ຄວາມພ້ອມຂອງຊາວບ້ານເຊັ່ນ: ດ້ານແຮງງານ, ສະຖານທີ່ ແລະ ແຫຼ່ງສະໜອງວັດຖຸດິບທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການດໍາເນີນກິດຈະກໍາ.
- 5) ມີແນວໂນ້ມທີ່ດີໃນການກະຕຸ້ນໃຫ້ຊາວບ້ານເກີດມີຄວາມຕ້ອງການເຮັດກິດຈະກໍາຕ່າງໆເຊັ່ນ: ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ອື່ນໆ.

6) ການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການ, ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈາກໂຄງການ ແລະ ຈາກຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງ ແລະ ແຂວງ.

IV. ສິ່ງທີ່ຄວນປັບປຸງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມ

ໃນການລົງເຮັດວຽກຕົວຈິງຂອງທີມງານຢູ່ໃນໝູ່ບ້ານ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍຢ່າງທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການ ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ອາໄສການຮ່ວມມືຈາກຫຼາຍຝ່າຍຄື: ຊາວບ້ານ, ຕົວແທນຈາກພາກ ລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກິດຈະກຳທັງໝົດທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ໃນບ້ານໃຫ້ມີ ຄວາມຍືນຍົງ, ທາງໂຄງການ ແລະ ທາງເມືອງຕ້ອງໄດ້ເນັ້ນໃສ່ ການພັດທະນາທາງດ້ານ ຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ, ການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳທາງດ້ານກະສິກຳ ແລະ ກິດຈະກຳ ສ້າງລາຍຮັບອື່ນໆຕ້ອງໃຫ້ຕິດພັນກັບທາງດ້ານການຕະຫຼາດ, ອີກດ້ານໜຶ່ງການທີ່ຈະໃຫ້ ຊາວບ້ານເຂົ້າ ມາມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນນັ້ນ ທີມງານພາກສະໜາມຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ຮຽນຮູ້ວິຖີຊີວິດ ຂອງຊາວບ້ານ, ເປັນນັກສັງເກດການທີ່ດີ ແລະ ມີທັກສະໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ຢູ່ໃນແຕ່ລະສະຖານະ ການ ແລະ ຍັງຈະຕ້ອງເປັນນັກບໍລິຫານຈັດການທີ່ດີອີກດ້ວຍ.